

“Les ciutats tenen la capacitat de proporcionar alguna cosa per a tothom, només perquè, i només quan, es creen per a tothom” -Jane Jacobs

Una de les funcions del Consell Social de la Ciutat és:

“Emetre un informe sobre el Pla General d’Ordenació Urbana de Castelló en ocasió de la seua revisió o modificació substancial.”

Art. 5 del seu reglament orgànic

En data 20 de juliol de 2016, el Consell Social de Castelló va crear la **Comissió de treball d'ordenació del territori, urbanisme i sostenibilitat**, que ha sigut l'encarregada de preparar la proposta d'informe de la versió inicial del Pla General Estructural (PGE), amb la següent composició:

Presidenta: Alícia Brancal Mas

Vocals: Antonio Esteban Esteban

Inmaculada Nieto Aldea

Ester Pardo Bellés

Emilio Agulleiro Moreno

Francisco Toledo Lobo

José Miguel Varella Segarra

Secretària: Concepción Juan Gaspar

La Comissió ha celebrat 11 sessions de treball fins al 16 de maig de 2018, i hi ha comptat amb la participació de les persones següents:

Rafael Simó Sancho

Consuelo Leal Jiménez

Fernando Calduch Ortega

Iván Martínez Castellá

Vanesa Galmés Gual

Parts de l'informe:

- Estudi del procés participatiu.
- Document de Referència del PGOU.
- Aspectes més destacables del PGE respecte al del 2000.
- Consideracions sobre el PGE.
- Documents que formen part del PGE (10 documents).

Parts de l'informe:

Estudi del procés participatiu.

Document de Referència del PGOU.

Aspectes més destacables del PGE respecte al del 2000.

Consideracions sobre el PGE.

Documents que formen part del PGE (10 documents).

L'informe comença destacant el procés participatiu previ a l'elaboració del Pla General, amb 4 processos participatius:

- 1) Fòrums d'urbanisme del Castelló del S. XXI.

Construint el futur.

- 2) Pla de participació pública de l'estudi del paisatge.
- 3) Tallers participatius ciutadans: Pla General. Ciutat Viva.
- 4) Participació en l'informe d'avaluació de l'impacte de gènere.

Tenint com a antecedents:

- L'anul·lació del PGOU aprovat l'any 2000.
- L'acord del ple d'Ajuntament de data 25 de juliol de 2013 d'iniciar els tràmits per a la redacció d'un nou PGOU.
- El règim transitori urbanístic del municipi, aprovat el 27 de febrer de 2015.

Jornades de treball, de gener a juny de 2013, en sis fòrums, amb 250 participants.

El Consell Social, per acord de 18 de setembre de 2014, va acordar que hi haguera un apartat específic en la memòria justificativa del PGOU que acreditara el seguiment de les directrius marcades des dels fòrums.

L'informe constata (pàg. 15) que l'apartat 1.3.1 de la memòria informativa del PGE recull valors claus i directrius apuntats en els fòrums i que s'arreglen molts dels aspectes i valors claus fixats en les conclusions d'aquests fòrums.

En particular:

- Una ciutat verda, del coneixement i de la cultura, més capital.
- Una ciutat amb elevada qualitat urbana.
- Una ciutat mediterrània.
- Una ciutat sostenible.

Pla de participació pública de l'estudi del paisatge

Grups d'interés local i regional, administracions públiques afectades, grups acadèmics i científics, col·legis professionals, agents socials i econòmics, associacions sense ànim de lucre relacionades amb el medi ambient i entitats veïnals.

Es va convidar a participar-hi als consells sectorials municipals, juntes i consells de districte i a aquest Consell Social.

Pla de participació pública de l'estudi del paisatge

Mitjançant una enquesta, en format paper i en web, i dos sessions de treball (15 de gener i 5 de febrer), la població va valorar especialment com a conclusions del procés participatiu, que:

Les unitats de paisatge millor valorades, en les quals els elements naturals cobren major protagonisme, van ser tant les relacionades amb el litoral (i el port en particular) com les corresponents al paisatge agrícola, la infraestructura hidràulica i les construccions associades al treball agrícola.

Les pitjors valorades van ser les infraestructures de connexió al voltant del nucli urbà i la trama industrial i d'activitats terciàries i la unitat de paisatge de la zona industrial del Grau i el paisatge de mosaic natural artificial.

Tallers participatius ciutadans: Pla General. Ciutat Viva.

L'Ajuntament de Castelló va iniciar un procés participatiu amb l'objectiu d'acostar el Pla general als barris i a la ciutadania per a escoltar de primera mà les seues necessitats i opinions.

Aquest procés va comptar amb la col·laboració d'un equip de l'UJI i un altre de la Universitat Politècnica de València.

Amb la campanya *Pla General: Castelló, ciutat viva. El futur comença ara. Hi participes?*, es van convocar 17 reunions als barris amb 1.300 persones assistents i es van realitzar 368 enquestes.

Tallers participatius ciutadans: Pla General. Ciutat Viva.

Principals suggeriments:

- Crear noves zones verdes al centre de la ciutat.
- Impulsar la modificació de l'àmbit del convent dels Carmelites.
- Ampliar el tractament ciclable i de vianants a l'av. Juan Sebastián el Cano al Grau i impulsar la terminació de les UE-15, 81 i 06.
- Fer una nova rotonda en la connexió de la quadra Borriolenc i l'antiga N-340.
- Tractar l'antiga comissaria de policia i transformar l'àmbit d'eixa zona i de Rafalafena en superilles de trànsit restringit.
- Transformar les riberes i camins que voregen el llit del riu Sec.
- Posar en valor i incloure el caràcter ciclable i de vianants dels camins històrics.

Mitjançant una enquesta en línia que es va divulgar, entre d'altres, al Consell d'igualtat d'oportunitats d'homes i dones, a les Juntes Municipals de Districte, al Consell de Participació ciutadana i a aquest Consell Social.

El 20 de maig de 2017 es va realitzar el passeig ciutadà "Jane's Walk".

Conclusions sobre el procés participatiu

En els aspectes generals i importants hi ha un consens dels castellonencs i castellonenques sobre el model de ciutat on volen viure i desenvolupar les seues activitats.

Els processos participatius han orientat amb la seua informació els serveis tècnics municipals redactors del Pla.

Amb aquests processos previs es facilita l'exercici del dret a la participació ciutadana.

Podem concloure que el nou Pla General de Castelló ha sigut des del seu inici participat i participatiu, que l'Ajuntament de Castelló ha posat a disposició de la ciutadania mitjans més que suficients perquè eixa participació siga real, efectiva, accessible i que el Pla s'ha vist enriquit amb aquests processos.

Parts de l'informe:

Estudi del procés participatiu.

 Document de Referència del PGOU.

Aspectes més destacables del PGE respecte al del 2000.

Consideracions sobre el PGE.

Documents que formen part del PGE (10 documents).

El document de referència del PGOU

El Document de Referència (DR) del PGOU (emés per la Conselleria pertinent al juny de 2014), contitueix el marc per a l'elaboració de l'informe de sostenibilitat ambiental i la versió preliminar del Pla General.

L'Ajuntament va plantejar tres alternatives d'ordenació, i es va triar l'alternativa 3 anomenada *l'ordenació adequada*, reduint les superfícies de sòl a ocupar en funció dels paràmetres establits en l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana, buscant una ciutat més compacta.

Es proposa una reducció significativa de sòl urbanitzable; l'eliminació de creixement en les zones consolidades disseminades; el sòl reservat per a usos terciaris es concentra a l'av. del Mar, a la zona nord i a la costa; respecte als usos terciaris es proposa fomentar la zona portuària i reduir els creixements aïllats, i estan previstos nous col·legis, l'ampliació de l'Hospital General i del Conservatori.

El document de referència del PGOU

El Document de Referència proposa incloure en la infraestructura verda els sòls amb risc d'inundació, els sòls amb especial valor agrícola i les zones de protecció dels pous, i informa de la necessitat d'incloure en l'ordenació el tractament de la Marjaleria.

El grup de treball proposa:

- 1) Instal·lar pantalles d'arbres entre les zones residencials i industrials.**
- 2) Tindre en compte les molèsties que produeix l'EDAR per si poden adoptar-se mesures per a reduir-les o traslladar-lo.**
- 3) Incloure en la infraestructura verda el paisatge propi de cítrics, que junt amb el litoral són els més característics i importants de Castelló, i incloure la major part de la Marjaleria per a la seua protecció.**

Parts de l'informe:

Estudi del procés participatiu.

Document de Referència del PGOU.

 Aspectes més destacables del PGE respecte al del 2000.

Consideracions sobre el PGE.

Documents que formen part del PGE (10 documents).

- 1) El PGE planteja un model territorial basat en uns objectius que busquen principalment la sostenibilitat del territori i la millora la qualitat de vida de la ciutadania.
- 2) Incorpora la infraestructura verda com a element vertebrador de l'ordenació del territori.
- 3) El PGE, en coherència amb els indicadors de sostenibilitat i les directrius de desenvolupament, ha reduït molt la classificació de nous creixements.
- 4) El PGE preveu reserves de dotacions a escala supramunicipal.
- 5) Introdueix indicadors i l·lindars de sostenibilitat territorial.
- 6) Incorpora la perspectiva de gènere en la planificació.

Parts de l'informe:

Estudi del procés participatiu.

Document de Referència del PGOU.

Aspectes més destacables del PGE respecte al del 2000.

Consideracions sobre el PGE.

Documents que formen part del PGE (10 documents).

Consideracions sobre el PGE

En les reunions del grup de treball es van debatre les questions següents que considerem convenient relacionar:

- 1) Preocupació per la capacitat i suficiència de la quantificació de sòl industrial.
- 2) Preservació d'edificació, en la mesura que es puga, de la franja litoral.
- 3) Potenciació de la integració de la bicicleta dins del disseny urbà.
- 4) Correcta regulació de les compatibilitats entre usos residencial/industrial i residencial/terciari.
- 5) Proactivitat en el compliment de les determinacions del Pla.

Consideracions sobre el PGE

- 6) El tractament de la Marjalera haurà de ser sensible a la problemàtica social i ambiental que s'arrossega des de dècades i es demana claretat per a no generar expectatives infundades ni crear situacions de conflicte.
- 7) Preocupació per mantindre el paisatge de l'horta de Castelló.
- 8) Incorporació de zones degradades procurant la gradual regeneració i millora, tant a nivell social com habitacional.

Parts de l'informe:

Estudi del procés participatiu.

Document de Referència del PGOU.

Aspectes més destacables del PGE respecte al del 2000.

Consideracions sobre el PGE.

Documents que formen part del PGE (10 documents).

Documents que formen part del PGE

- 1) Estudi ambiental i territorial estratègic del PGE.
- 2) Estudi d'inundabilitat.
- 3) El Pla de mobilitat urbana sostenible i de seguretat viària.
- 4) L'estudi acústic.
- 5) L'estudi del paisatge.
- 6) Els catàlegs de proteccions.
- 7) L'estudi d'afecció a la xarxa natura 2000.
- 8) L'estudi de demanda de recursos hídrics.
- 9) L'informe de viabilitat econòmica i la memòria de sostenibilitat econòmica.
- 10) L'informe d'avaluació de l'impacte de gènere.

1) Estudi ambiental i territorial estratègic del PGE

Conclusions:

- És un estudi complex, exhaustiu, de clar component tècnic.
- L'estudi identifica els principals problemes de caràcter ambiental detectats al municipi.
- El tema més importat, segons la Comissió, és la correcció i compensació dels impactes adversos al medi ambient, per la qual cosa l'Ajuntament haurà d'incorporar com a objectiu estratègic els aspectes ambientals en el planejament de desenvolupament i l'activitat de gestió urbanística.

2) L'estudi d'inundabilitat

Recomana la realització de les mesures de caràcter estructural previstes en el Pla d'acció territorial sobre prevenció del risc d'inundació a la Comunitat Valenciana PATRICOVA 2003, actualment pendents d'execució.

Realitza una anàlisi del risc d'inundació en nous desenvolupaments delimitats pel Pla General corresponents a àrees no urbanitzades.

3) El Pla de mobilitat urbana sostenible i de seguretat viària

Conclusions:

- La mobilitat sostenible té dos prioritats a resoldre: reduir les conseqüències negatives per al medi ambient del trànsit de vehicles i aconseguir un canvi social favorable a la mobilitat sostenible.
- El PGE ha de contribuir a integrar els desenvolupaments urbans amb la mobilitat.
- Castelló reuneix unes condicions òptimes per als desplaçaments amb bici.
- Cal destacar la necessitat d'adaptar la mobilitat als canvis demogràfics i a la seua evolució social.

Documents que formen part del PGE

- El compromís de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle passa perquè el Ajuntament optimitze i renove la flota de transport públic.

Les mesures proposades en el Pla de mobilitat urbana sostenible i seguretat viària compleixen els objectius establits en la Llei d'economia sostenible.

- La Comissió recomana que en la mobilitat l'ordre de preferència siga:
 - 1) el vianant,
 - 2) la bicicleta,
 - 3) el transport urbà i
 - 4) el vehicle particular.
- Cal millorar la connexió de la ciutat amb la seua àrea metropolitana.

4) L'estudi acústic

Conclusió:

És molt important incloure la variant de la qualitat acústica en els nous desenvolupaments urbanístics per a mitigar la contaminació acústica.

5) L'estudi del paisatge

Conclusions:

- Com a plantejament general s'ha d'establir una nova relació entre el desenvolupament de la ciutat i la preservació del paisatge natural i tendir a un model de ciutat verda.
- Es considera molt important que els nous desenvolupaments industrials no enlletgisquen el paisatge i s'adopten mesures per a millorar el paisatge dels accessos a Castelló.
- És important millorar el paisatge periurbà, per percebre's més pròxim.
- Cal establir mesures concretes per a recuperar el paisatge de la zona de cultius de la Plana, en especial cítrics i hortes.

Documents que formen part del PGE

- Cal posar en valor les sèquies, els camins històrics i el Segon Molí.
- Cal millorar els paisatges de semimuntanya i els itineraris d'accés.
- Cal protegir més els parcs Ribalta i Pinar.
- Cal fer més atenció a la recuperació de la Marjalera des del punt de vista paisatgístic.
- Cal estudiar la possibilitat de millorar la part sud del Grau.
- Cal donar prioritat al tractament de la façana del litoral.
- Necessitat d'accions innovadores en la conservació del paisatge.
- L'educació ambiental ha de ser una eina que genere un estil de vida més respectuós amb el territori i el seu paisatge.

6) Els catàlegs de proteccions

Conclusions:

- El patrimoni cultural (arquitectònic, arqueològic, natural i paisatgístic) és una manifestació irremplaçable de la riquesa i diversitat cultural del nostre municipi, per això l'Ajuntament ha de dotar anualment els pressupostos de recursos per al seu manteniment, restauració i recuperació.
- És necessari fer un esforç major per a promoure polítiques i accions concertades amb altres administracions i el sector privat per a captar fons per la seua conservació.
- El nostre patrimoni cultural i natural pot ser una font per a l'economia i la generació de l'ocupació (turisme cultural i de natura).

Documents que formen part del PGE

- Es valora positivament la inclusió en el catàleg de la proposta de béns de rellevància local.
- Es troba a faltar la inclusió al catàleg d'algun element representatiu de l'arquitectura moderna.
- Són especialment interessants les propostes d'incloure les reflexions de caràcter ambiental sobre la relació visual entre els espais públics i els edificis, estiguen o no catalogats.
- Cal solucionar l'impacte visual negatiu de les instal·lacions indiscriminades en façanes (elèctriques, enllumenat, telefonia) amb un protocol d'actuació i sanció.
- Cal protegir el Segon Molí i hauria d'anomenar-se "d'enmig" o "mitjà".
- Continuar assignant nous usos a edificis que han sigut emblemàtics.

Documents que formen part del PGE

7) L'estudi d'afecció a la xarxa natura 2000

Conclusions:

La proposta del Pla General té una afecció positiva sobre els espais que conformen la Xarxa Natura 2000 en aquest terme municipal i adopta les mesures pertinents tendents a la seua conservació i posada en valor.

8) L'estudi de demanda de recursos hídrics

Conclusions:

En la normativa del Projecte del Pla Hidrològic de Conca de la Demarcació Hidrogràfica del Xúquer es va fer una assignació de 21 Hm³/any d'aigua d'origen subterrani per a la unitat de demanda del municipi de Castelló de la Plana, per la qual cosa eixe és el límit màxim a què pot arribar-se en les estimacions que es realitzaran.

Documents que formen part del PGE

9) L'informe de viabilitat econòmica i la memòria de sostenibilitat econòmica

Conclusions:

La memòria de sostenibilitat econòmica conclou que l'Ajuntament podrà finançar les infraestructures necessàries per a desenvolupar el Pla General i per a mantindre el nivell de serveis que presta, encara que recomana que es realitze un seguiment amb les dades de cada nou pressupost liquidat.

L'informe de sostenibilitat econòmica conclou que el Pla cobreix les necessitats de sòl per a usos productius, terciaris o industrials per a l'horitzó més optimista de creació d'ocupació.

Documents que formen part del PGE

10) L'informe d'avaluació de l'impacte de gènere

Conclusions:

L'estudi emet una valoració positiva de l'impacte de gènere que el PGE de Castelló produirà en el seu àmbit d'actuació.

El Consell Social de Castelló espera que aquest informe oriente i siga d'utilitat a l'Ajuntament de Castelló per a la versió final del PGE i, d'aquesta manera, dona per emés l'informe preceptiu sobre la versió inicial del PGE del municipi de Castelló de la Plana.

*Exposició realitzada davant el Ple del Consell Social de la Ciutat de Castelló de la Plana, reunit en sessió ordinària de 18 de juliol de 2018, pel conseller Sr. **Francisco Toledo Lobo.***